

Sklepi Sveta o bližnjevzhodnem mirovnem procesu

1. Svet je zelo zaskrbljen zaradi neprekinjenega nasilja, ki je v zadnjih mesecih povzročilo velike izgube človeških življenj v Izraelu in na palestinskih ozemljih. EU odločno obsoja teroristične napade in nasilje vseh strani in ne glede na okoliščine, med drugim tudi uboje otrok. Politične voditelje poziva, naj si s skupnimi konkretnimi ukrepi prizadevajo za umiritev in odpravo temeljnih vzrokov napetosti. V skladu s prejšnjimi dogovori in upoštevajoč posebno vlogo Jordanije opozarja na poseben pomen svetih krajev in poziva k spoštovanju leta 1967 vzpostavljenega statusa quo glede tempeljskega griča oziroma Harama al Sharifa.
2. EU poziva vse strani, naj se vzdržijo vseh dejanj, s katerimi bi lahko poslabšale razmere, kot so nagovarjanje k sovraštvu ali provokacije, in obsodijo napade, ko se zgodijo, ter pri uporabi sile dosledno upoštevajo načeli nujnosti in sorazmernosti. Obema stranema izraža pohvalo za prizadevanja pri usklajevanju varnosti v izredno težkih razmerah. Pozdravlja napredek pri preiskavi v zvezi z dogodki v kraju Duma in poziva Izrael, naj vse naseljence, odgovorne za nasilje, privede pred sodišče. Obe strani tudi poziva, naj se skupaj odločno borita proti nagovarjanju k nasilju in sovražnem govoru, na primer z vzpostavitvijo mehanizma za posvetovanje o spodbujanju k sovraštvu, v skladu z njunimi prejšnjimi zavezami.
3. EU je prepričana, da je mogoče nasilje ustaviti le s ponovno določitvijo političnih ciljev in ponovno vzpostavitvijo dialoga. Tega ni mogoče doseči samo z varnostnimi ukrepi, ampak je treba tudi odpraviti vzroke za konflikt. EU ponovno potrjuje, da podpira pozive bližnjevzhodne četverice k pomembnim reformnim ukrepom, ki jih je treba sprejeti med tranzicijo v skladu s predhodnimi dogovori, da bi ponovno vzpostavili zaupanje. EU poziva obe strani, naj te ukrepe izvedeta takoj, ko bo mogoče. Korenita sprememba izraelske politike v zvezi z zasedenimi palestinskimi ozemlji, zlasti na območju C, bo znatno povečala gospodarske možnosti, okrepila vlogo palestinskih institucij ter izboljšala stabilnost in varnost za Izraelce in Palestince.
4. EU je enotna v svoji zavezanosti iskanju dvodržavne rešitve – na osnovi parametrov, določenih v sklepih Sveta iz julija 2014 –, ki bo omogočila upoštevanje izraelskih in palestinskih varnostnih potreb ter teženj Palestincev po lastni državi in suverenosti, konec zasedbe ozemlja, ki traja od leta 1967, in rešitev vseh vprašanj v zvezi s trajnim statusom ter s tem konec konflikta. Odločno nasprotuje vsem ukrepom, ki bi lahko ogrožali uresničljivost dvodržavne rešitve, in poziva obe strani, naj s svojimi politikami in ukrepi dokažeta resnično zavezanost tej rešitvi, da bi tako obnovili zaupanje in ponovno omogočili konstruktivna pogajanja. EU bo zato še naprej pozorno spremljala dogajanje na terenu in njegove širše posledice ter bo preučila možnost sprejetja nadaljnjih ukrepov, da bi zaščitili uresničljivost dvodržavne rešitve, ki jo stalno ogrožajo novi dogodki na terenu.
5. Da bi vzpostavili pravičen in trajen mir ter izpolnili vse zahteve, bodo potrebna intenzivnejša skupna mednarodna prizadevanja. EU bo aktivno sodelovala, tudi prek svojega posebnega predstavnika, z vsemi zadevnimi deležniki – tudi s partnerji iz bližnjevzhodne četverice, zlasti z ZDA – v regiji in v Varnostnem svetu Združenih narodov, in si prizadevala za prenovitev večstranskega pristopa k mirovnemu procesu. Opozarja, da bi glede na dialog in sodelovanje, ki sta bila značilna za konferenco v Madridu pred 25 leti, k uresničitvi tega cilja lahko prispevali z ustanovitvijo mednarodne podporne skupine in organizacijo nove mednarodne konference. EU ponovno potrjuje, da je pripravljena še naprej sodelovati z regionalnimi partnerji na podlagi arabske mirovne pobude, ki zagotavlja ključne elemente za rešitev arabsko-izraelskega spora in nudi priložnost za vzpostavitev regionalnega varnostnega okvira.
6. EU opozarja, da je spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava na področju človekovih pravic, vključno s prevzemanjem odgovornosti, s strani držav in nedržavnih akterjev temelj miru in varnosti v regiji. Poziva k zaščiti otrok, tudi z zagotavljanjem pravice do izobraževanja v varnem in stabilnem šolskem okolju. Svet poudarja, da je neovirano delovanje civilne družbe v Izraelu in na zasedenih palestinskih ozemljih pomembno, in zaskrbljeno spremlja najnovejše dogodke v zvezi s tem.
7. EU opozarja, da naseljevanje po mednarodnem pravu ni zakonito, da ovira mir in ogroža izvedljivost dvodržavne rešitve, ter ponovno izraža odločno nasprotovanje izraelski politiki naseljevanja in njegovim ukrepom, sprejetim v skladu s to politiko, kot so izgradnja ločevalne meje za črto, določeno leta 1967, rušenje in zablebe, tudi projektov, ki jih financira EU, izgoni, prisilne preselitve, tudi beduinov, nezakonita oporišča ter omejitve gibanja in dostopa. Izrael poziva, naj ustavi vse dejavnosti naseljevanja in v skladu s predhodnimi obveznostmi odstrani oporišča, postavljena od marca 2001. Naseljevanje v vzhodnem Jeruzalemu resno ogroža možnost, da bi bil Jeruzalem v prihodnje glavno mesto obeh držav.

8. EU in njene države članice so odločene zagotoviti stalno, vsestransko in učinkovito izvajanje veljavne zakonodaje EU ter dvostranske dogovore, ki veljajo za izdelke iz naselbin. EU izraža svojo zavezanost zagotavljanju, da se v skladu z mednarodnim pravom v vseh sporazumih med Državo Izrael in EU nedvoumno in izrecno navede, da se ne uporabljajo za ozemlja, ki jih je leta 1967 zasedel Izrael. Pri tem ne gre za bojkot Izraela, ki mu EU odločno nasprotuje.

9. EU vse palestinske frakcije poziva, naj v dobri veri sodelujejo v procesu sprave, ki je pomemben element za doseg dvodržavne rešitve. Še naprej bo podpirala težnje Palestinecev po lastni državi. Izjemno pomembno je, da se pozitivni dosežki iz preteklosti ne zavržejo, palestinske institucije pa morajo še naprej postajati močnejše, preglednejše, bolj odgovorne in bolj demokratične. EU vlado poziva, naj si prizadeva za pristne in demokratične volitve za vse Palestinece. Močne, vključujoče in demokratične institucije, ki temeljijo na spoštovanju načela pravne države in človekovih pravic, so ključnega pomena za vzpostavitev vzdržne in suverene palestinske države. EU zato vse palestinske frakcije poziva, naj dosežejo konsenz in si skupaj prizadevajo za reševanje potreb palestinskega prebivalstva.

10. EU vse strani poziva k hitremu ukrepanju za udejanjenje temeljitih sprememb političnih, varnostnih in gospodarskih razmer v Gazi, vključno z odpravo blokade in popolnim odprtjem mejnih prehodov, pa tudi k odpravljanju razlogov za legitimno izraelsko zaskrbljenost za lastno varnost. Nedavni raketni napadi militantnih skupin so nesprejemljivi in zastrujejo nevarnost stopnjevanja spora. Vsi deležniki se morajo zavzemati za nenasilje in mir. Palestinske strani odločno poziva, naj obnovo Gaze, zlasti kar zadeva zdravje, energijo in dostop do vode, opredeli kot ključno nacionalno prednostno nalogo. Palestinska oblast mora v celoti ponovno začeti izvajati svoje vladne funkcije v Gazi, ki je sestavni del prihodnje palestinske države. EU pozdravlja ukrepe, ki jih je sprejel Izrael, da bi omilil nekatere omejitve v zvezi z Gazo. Vendar je potrebna odprava omejitev za pretok oseb, storitev in blaga, zlasti tistega, opredeljenega kot blago z dvojno rabo, da bi omogočili obnovo in zagotavljanje osnovnih storitev. EU poziva vse strani, državne in nedržavne akterje, naj nacionalnim, lokalnim in mednarodnim humanitarnim organizacijam, vključno z organi in državami članicami EU, zagotovijo neovirano dostavo humanitarne pomoči do Gaze, kot je predvideno v mednarodnem humanitarnem pravu. Še naprej je pripravljena sodelovati z različnimi stranmi in zadevnimi deležniki pri iskanju rešitev, mednarodno skupnost pa poziva, naj brez odlašanja izpolni svoje zaveze.

11. EU obema stranema ponovno ponuja sveženj evropske politične, gospodarske in varnostne podpore ter posebno privilegirano partnerstvo z EU, ki bo zanj v primeru dosege končnega mirovnega sporazuma zelo koristno. Poudarja, da je prihodnji razvoj odnosov med EU ter izraelskimi in palestinskimi partnerji odvisen tudi od njihovih prizadevanj za doseg trajnega miru na podlagi dvodržavne rešitve.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press